

природничих та інженерних наук, Великобританія – 9,2%, Франція – 7,4% [2, с.78]. Дана об'єктивна тенденція становить сильну загрозу для тих країн, з яких відбувається відтік позитивного людського капіталу, що вимагає відповідних регулюючих заходів з боку національних держав та проведення ними дієвої науково-технічної політики. Окрім формування більш сприятливого середовища для національних наукових кадрів така політика, на наш погляд, повинна передбачати широку науково-технічну кооперацію з іншими зацікавленими сторонами глобального науково-технічного розвитку.

Список використаної літератури:

1. Розвиток людського капіталу: на шляху до якісних реформ. Центр Разумкова. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2018_LUD_KAPITAL.pdf.
2. UNESCO science report: towards 2030. (2016). UNESCO Publishing. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000235406>.

*Прохорова В. В., д.е.н., професор,
завідувач кафедри економіки та менеджменту,
Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків*

*Пикула Г.С.,
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків*

ТРАНСПАРЕНТНІСТЬ ЕКОНОМІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА ЯК СТРАТЕГІЧНА УМОВА РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ

Сучасне глобальне економічне середовище вимагає від бізнесу активного адаптування та постійного пошуку нових можливостей для розвитку. Однак, для успішного функціонування та зростання підприємств необхідна прозорість економічного середовища. Транспарентність є стратегічною умовою, яка сприяє ефективному функціонуванню бізнесу та стимулює його розвиток.

В першу чергу, транспарентність економічного середовища впливає на залучення інвестицій. Інвестори, незалежно від свого масштабу, шукають

стабільність та надійність. Транспарентність забезпечує прозорість управління компаніями, доступ до фінансової та бухгалтерської звітності, а також інформацію про структуру власності. Це допомагає інвесторам прийняти обґрунтоване рішення щодо розміщення своїх коштів та створює сприятливі умови для залучення нових інвестицій.

Крім того, транспарентність зменшує ризики для бізнесу. Відкрита інформація про законодавство, регулююче сферу діяльності, дозволяє підприємствам адекватно оцінити ризики та розробити стратегію їх управління. Доступність даних про конкуренцію, ринок, розмір та потенціал споживчого попиту дозволяє бізнесу аналізувати та прогнозувати ринкові тенденції, що сприяє впровадженню ефективних стратегій та конкурентних переваг.

Забезпечення прозорості також сприяє боротьбі з корупцією. Коли правила гри є чіткими і доступними для всіх учасників економічного процесу, скорочується ймовірність корупційних схем та недобросовісної конкуренції. Відкритість і прозорість діяльності органів влади, процесу прийняття рішень та розподілу ресурсів дозволяють забезпечити рівні умови для всіх гравців ринку і сприяють розвитку справедливої конкуренції.

Транспарентність також стимулює інновації та розвиток нових технологій. Коли підприємства мають доступ до відкритої інформації, зокрема про наукові дослідження, патенти та інтелектуальну власність, вони можуть швидше адаптуватись до змін у ринкових умовах та розробляти нові продукти і послуги. Відкритість сприяє обміну знаннями і досвідом, що сприяє інноваційному розвитку та підвищує конкурентоспроможність бізнесу.

Транспарентність економічного середовища сприяє покращенню довіри між бізнесом, владою та споживачами, формує окремі аспекти ділової репутації підприємства. Коли компанія демонструє відкритість, чесність та високі стандарти управління, вона заробляє довіру своїх клієнтів, партнерів та співробітників. Це

дозволяє створити позитивне сприйняття бренду та залучити нових клієнтів. Крім того, прозорість зменшує ризик конфліктів із зацікавленими сторонами, оскільки вона дозволяє вчасно реагувати на можливі проблеми та вирішувати їх відкритим шляхом.

У прозорому економічному середовищі також забезпечується рівні умови конкуренції. Якщо усі підприємства мають доступ до однакової інформації та правил гри, це стимулює ефективну конкуренцію. Конкуренція спонукає підприємства до постійного вдосконалення своєї продукції, послуг та управління, що в результаті сприяє загальному підвищенню якості та інноваційності.

Необхідною умовою для забезпечення прозорості є ефективне законодавство та його суворе дотримання. Держава повинна створити правову базу, що гарантує відкритість та доступність інформації про бізнес-процеси, фінансовий стан підприємств та регуляторну політику. Важливо також встановити механізми контролю за виконанням законів та накладати відповідальність на порушників.

Прозорість також сприяє покращенню ділової репутації підприємства. Коли компанія демонструє відкритість, чесність та високі стандарти управління, вона заробляє довіру своїх клієнтів, партнерів та співробітників. Це дозволяє створити позитивне сприйняття бренду та залучити нових клієнтів. Крім того, прозорість зменшує ризик конфліктів із зацікавленими сторонами, оскільки вона дозволяє вчасно реагувати на можливі проблеми та вирішувати їх відкритим шляхом.

У прозорому економічному середовищі також забезпечується рівні умови конкуренції. Якщо усі підприємства мають доступ до однакової інформації та правил гри, це стимулює ефективну конкуренцію. Конкуренція спонукає підприємства до постійного вдосконалення своєї продукції, послуг та управління, що в результаті сприяє загальному підвищенню якості та інноваційності.

Узагалі, прозорість економічного середовища є необхідною умовою для сталого розвитку бізнесу. Вона сприяє зміцненню довіри між бізнесом,

державою та громадськістю, а також підвищує відповідальність підприємств перед суспільством. Транспарентність сприяє виявленню та запобіганню корупції, недобросовісності та інших негативних явищ, що можуть завдати шкоди економіці та суспільству в цілому.

Для досягнення більшої транспарентності економічного середовища, важливо впроваджувати технологічні рішення та цифрові інструменти, що дозволяють забезпечити швидкий та прозорий доступ до інформації. Електронні системи звітності, електронні бази даних та онлайн-платформи допомагають зменшити бюрократичні процедури та забезпечують широкий доступ до актуальних даних.

Крім того, важливо підтримувати культуру відкритості та взаємодії між бізнесом, урядом та громадськістю. Регулярні консультації, публічні обговорення та прозорість прийняття рішень сприяють залученню різних сторін до процесу прийняття важливих рішень та забезпечують широку підтримку та легітимність прийнятих рішень.

Національні уряди та міжнародні організації повинні спільно працювати над створенням міжнародних стандартів транспарентності та використовувати міжнародний досвід у цій сфері. Обмін досвідом, співпраця та взаємне навчання допомагають підвищувати рівень транспарентності та ефективність заходів у різних країнах. Висока транспарентність економічного середовища є ключовим фактором для привабливості країни для іноземних інвесторів, розвитку внутрішнього бізнесу та зміцнення довіри в суспільстві. Це сприяє сталому розвитку економіки, підвищенню рівня життя громадян та побудові справедливого та конкурентоспроможного бізнес-середовища.

Транспарентність економічного середовища є стратегічною умовою розвитку бізнесу. Вона забезпечує залучення інвестицій, зменшує ризики для підприємств, покращує їх ділову репутацію, стимулює конкуренцію та сприяє сталому розвитку економіки. Для досягнення високого рівня транспарентності,

необхідно ефективне законодавство, використання технологічних рішень та підтримка культури відкритості.

Україна також здійснює кроки у напрямку покращення прозорості економічного середовища. Прийняття законодавчих актів про публічну звітність, відкриті торги, електронні системи управління державними закупівлями та інші реформи сприяють створенню прозорого та рівного поля для бізнесу. Однак, важливо продовжувати роботу над поліпшенням інституційної культури та впровадженням нових ініціатив для підвищення прозорості.

Україна вже робить кроки в цьому напрямку, проте важливо продовжувати реформи та співпрацювати з міжнародними організаціями для досягнення вищого рівня прозорості в економічному середовищі. Це забезпечить позитивні результати для бізнесу, інвесторів та суспільства в цілому.

*Прохорова В.В., д.е.н., професор,
завідувач кафедри економіки та менеджменту,
Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків*

*Чобіток І.О.,
асистент кафедри економіки та менеджменту,
Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків*

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОГНОЗУВАННЯ В СТРАТЕГІЧНОМУ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

У сучасному світі, де бізнес-середовище постійно змінюється і стає все складнішим, ефективність прогнозування в розвитку вітчизняних підприємств набуває особливої важливості. Прогнозування є необхідним інструментом, який допомагає підприємствам зрозуміти майбутні тенденції, планувати ресурси та приймати обґрунтовані управлінські рішення в стратегічній перспективі.

Однією з основних переваг прогнозування є його здатність допомагати підприємствам адаптуватись до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі.